

Академија наука и умјетности Републике Српске

ИЗВЈЕШТАЈ

о раду на изради *Енциклопедије Републике Српске*

Бања Лука, октобар 2017.

I. УВОД

Израда *Енциклопедије Републике Српске (ЕРС)* је најзначајнији, највећи, најзахтјевнији вишегодишњи пројекат који реализује Академија наука и умјетности Републике Српске. Планирано је да то буде национална енциклопедија општег типа, ослобођена предрасуда и идеологија. *Енциклопедија РС* ће истраживачким приступом и научном обрадом предвиђених одредница приказати суштинска питања о прошлости и садашњости Републике Српске. Обрада лексикографског садржаја базира се на поузданим изворима, провјереним чињеницама и у науци прихваћеним резултатима истраживања. *Енциклопедија Републике Српске* биће написана аргументовано као незаобилазан приручник систематизованог знања из разноврсних научних дисциплина, културе и умјетности и послужиће широком кругу корисника и ширењу знања о Републици Српској. У њој ће посебне одреднице имати личности свих националних припадности које су оставиле посебан траг у историјском, културном, духовном и другом наслеђу или својим дјеловањем афирмишу Републику Српску. Те одреднице пишу се објективно, са тачним и провјереним чињеницама и без сувишних атрибута. *Енциклопедија Републике Српске* јединствена је и по томе што обухвата сва (2.737) насељена мјеста у Републици Српској.

Енциклопедија таквог типа релативно је нова појава на бившем југословенском простору. Иако је било ранијих покушаја, прва енциклопедија те врсте је четворотомна *Народна енциклопедија српско-хрватско-словеначка* (1925–1929), настала у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца. У Загребу је покренут амбициозни пројекат *Хрватске енциклопедије*. Од предвиђених 12 свезака, објављено је пет (1941–1945). У социјалистичкој Југославији објављено је осам свезака *Енциклопедије Југославије* (1955–1971). Због распада Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, од предвиђених 12 свезака њеног другог издања, објављено је шест (1980–1990). Различитом динамиком друго издање објављивано је на латиници и ћирилици, као и на словеначком, македонском, мађарском и албанском језику. Послије дезинтеграције Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, развијала се национална енциклопедистика као вид афирмације новонасталих држава и националних идентитета.

Пројекат издавања *Енциклопедије Словеније*, започет 1987, завршен је 2002. објављивањем шеснаесте књиге. Завршена је и *Хрватска опћа енциклопедија* у 11 свезака (1999–2009). *Српска енциклопедија*, од пројектованих десет томова, до 2017. објавила је два тома у три књиге (2010, 2011, 2013), док је једнотомна *Енциклопедија српског народа* објављена 2008. године (у Србији). *Македонска енциклопедија* у два тома (2009) повучена је због контроверзи око садржаја појединих чланака. Израда *Енциклопедије Црне Горе* заустављена је у почетној фази реализације. Енциклопедистика на простору Босне и Херцеговине развија се сагласно њеном политичком уређењу. Пројекат *Енциклопедије Босне и Херцеговине* остао је (засад) у најави. Објављена су два тома *Хрватске енциклопедије Босне и Херцеговине* (2009, 2015), а реализација овог пројекта и даље је у току. Стварање и развој Републике Српске наметнули су потребу рада на њеној енциклопедији.

Енциклопедија Републике Српске разликује се од других сличних лексикографских публикација, нпр. *Српске енциклопедије* коју издаје Матица српска, САНУ и Завод за уџбенике Србије, и по томе што не иде „утаганим стазама“. У покушају да створимо објективну слику о себи, нашли смо се у знатно неповољнијем положају у односу на друге државе настале из бивше Југославије. Оне су од бивше државе наслиједиле организоване и афирмисане научне, статистичке, медијске и друге установе и располажу већим фондом грађе и научно верификованих докумената, те енциклопедијских издања. Ми те „стазе“ немамо.

Први корак у припреми овог пројекта био је усвајање Закона о *Енциклопедији Републике Српске* („Службени гласник Републике Српске“, број 38/07). Након усвајања Закона, Влада Републике Српске именовала је Уређивачки одбор *ЕРС* и одлучила да се почне са израдом *Енциклопедије Републике Српске*.

Конститутивна сједница Уређивачког одбора одржана је 14. новембра 2007. године. Именовани су предсједник Одбора, потпредсједници и главни редактор *ЕРС*. Формирана је Централна редакција и 27 стручних редакција (именовани су уредници и чланови редакција). Тако је, средином 2008. године, практично почео рад на *Енциклопедији РС*.

Прва верзија азбучника усвојена је 2009. године и писана је на 330 страница. За азбучник било је неопходно усвојити Критеријуме за израду азбучника. Припремљена су упутства за писање одредница о личностима, школама, библиотекама, музејима, насељеним мјестима, и др.

У сарадњи са Министарством науке и технологије, набављена је рачунарска опрема неопходна за почетак израде електронске базе података, у коју се, поред азбучника, похрањују завршени текстови одредница, географске и историјске карте, фотографије и сл. Формирана је библиотека у коју су прикупљена енциклопедијска издања објављена на просторима бивше Југославије. При формирању библиотеке велику помоћ пружили су Матица српска из Новог Сада, САНУ и културне и научне институције из Београда.

Специфичност *ЕРС* је и у томе што ће се у њој објавити 2.696 одредница о насељима (2009) у 57 општина и седам градова РС. Значај одредница о насељима у *Енциклопедији Републике Српске* је у томе што, изузев обраде градских насеља, ни у једној ранијој публикацији сличног карактера нема одредница о свим насељеним мјестима. Текстови ових одредница садрже географске карактеристике датог мјеста и историјат (археолошка налазишта, помињање у средњовјековним документима, турским дефтерима, подаци из аустроугарских пописа, пописа из времена Краљевине Југославије и пописа послје Другог свјетског рата, подаци о солунским добровољцима и војним и цивилним жртвама Другог свјетског рата и рата 1992–1995, историјат школе, цркве, када је у село доведена струја, вода и телефон, значајније личности које су поријеклом из тог села итд.), а наводе се и подаци из савременог периода (породице које живе у селу, њихове славе и поријекло, подаци о привредном животу, инфраструктура). Наведени су и резултати пописа из 2013. године. То је нарочито значајно јер се становништво многих насеља (села) убрзано расељава, а нека села и

нестају, па је важно установити историјски развој, као и перспективе сваког насељеног мјеста.

Рад на одредницама првог тома трајао је релативно дуже из више разлога. Првобитна замисао била је да рад локалних редакција, што је у складу са Законом о *Енциклопедији РС*, технички и материјално подрже локалне заједнице, јер њихов рад у знатној мјери подразумијева и обилазак терена. Текстови одредница о насељеним мјестима изискују честе и вишеструке редакторске интервенције – прекомпозиције, провјере података и скраћивања, допуне текстова, извора и литературе – што је такође успоравало рад на њима.

Енциклопедија Републике Српске биће препознатљива у окружењу, јер обрађује елементе културе, историје, економије, научних, стручних, политичких, умјетничких и других области. Да би се дошло до најновијих података са терена, формиране су 63 локалне (општинске) редакције.

Отежавајућа околност у завршетку првог тома представљала је чињеница да су текстови одредница градова и других насељених мјеста садржавали прелиминарне резултате Пописа становништва, домаћинства и станова у БиХ 2013, Републичког завода за статистику РС. По објављивању коначних резултата у децембру 2016, ови резултати, у свим одредницама о насељеним мјестима, замијењени су коначним резултатима Пописа становништва, домаћинства и станова у БиХ 2013, Републичког завода за статистику РС. Поред тога, први том садржи одреднице о највећим градовима у Републици Српској – *Бањој Луци* и *Бијељини*, као и обимну одредницу о *Босни и Херцеговини*. Текстови тих одредница, као и сви други текстови, поред детаљних провјера и упоређивања података, захтијевали су доста напора приликом њиховог коначног обликовања.

Стручна редакција за ликовно и графичко уређење *ЕРС* формирана је нешто касније (2011). Та редакција припремила је критеријуме за избор карата и фотографија, а потом и Азбучник карата и фотографија за *ЕРС*. Првобитна верзија Азбучника карата и фотографија (од слова А до Ш) садржавала је 653 јединице. Уређивачки одбор у 2013. години усвојио је Критеријуме за избор карата и фотографија и Азбучник карата и фотографија за *ЕРС*.

Одлучено је да се *Енциклопедија Републике Српске* пише ијекавском варијантом српског језика и ћириличким писмом. Штапање ће се вршити sukcesивно (том по том). Оријентационо, један том ће садржавати 750 до 800 страница штапаног текста, формата А4 на 100-грамском кунстдрук папиру. Корице *Енциклопедије Републике Српске* биће тврде, модроплаве боје, са златотиском и класичним бордурама грчкoвизантијског стила. Прелом текстова радиће се двостубачно, са сљедећим елементима: величина слова – текст 11 поинта, литература 10; проред 1; величина маргина 2 цм; нумерација страница у доњим вањским угловима.

Према подацима из базе података *ЕРС*, азбучник (А–Ш) садржи 11.384 одредница (2017), од тога је 2.737 насељених мјеста. Укупно је завршено 4.820 одредница, од тога су завршена 1.094 насељена мјеста.

На реализацији пројекта *Енциклопедије Републике Српске* до сада ангажовано је око 550 сарадника (септембар 2017) из друштвеног, културног, јавног живота, кроз

разне видове ангажовања – било да су аутори одредница, чланови оперативних тијела, редактори или рецензенти. Највећи број сарадника ангажован је са подручја Републике Српске. Изнимно, ако за неку од одредница није било могуће наћи стручњаке у Републици Српској, ангажовани су сарадници у Србији.

II. РАД УРЕЂИВАЧКОГ ОДБОРА, ИЗВРШНОГ ОДБОРА И ЦЕНТРАЛНЕ РЕДАКЦИЈЕ

Уређивачки одбор, по Закону о *Енциклопедији Републике Српске*, одређује обим и облик публикације, утврђује критеријуме за одабир одредница, усваја азбучник, одређује величину, структуру и садржину текстова и илустрација, именује Централну редакцију и стручне редакције, главног редактора и секретара Централне редакције, утврђује рокове за припрему рукописа за поједине томове, усваја завршни текст *Енциклопедије* по томовима.

Централна редакција задужена је за оперативне послове и усклађивање рада стручних редакција, усваја разна упутства, одлуке, правилнике, критеријуме за израду азбучника карата и фотографија, азбучник карата и фотографија и др., а потом их предлаже Уређивачком одбору на коначно усвајање. До септембра 2017. одржано је 58 сједница Централне редакције.

Уређивачки одбор је, поред именовања 27 стручних редакција по научним областима и 63 локалне редакције, усвојио Критеријуме за азбучник Републике Српске, те појединачне критеријуме за сваку област. Усвојен је *Правилник о изради Енциклопедије Републике Српске*, који је више пута допуњаван, те извјештаје о раду на *ЕПС* и финансијски извјештај за сваку протеклу годину. Именовани су рецензенти комплетног азбучника од А до Д. Године 2012. одлучено је да се распише конкурс за идејно ликовно-графичко рјешење *ЕПС*. У 2013. години усвојени су Критеријуми за избор карата и фотографија и Азбучник карата и фотографија за *ЕПС*. Због повећаног обима послова на првим томовима, као и бржег рјешавања проблема на које су наилазили редактори и стручна служба током обраде енциклопедијских јединица, 2014. године именован је Извршни одбор Уређивачког одбора који чине: предсједник Одбора; потпредсједник за друштвене науке; потпредсједник за природне науке; главни редактор и секретар Одбора. До септембра 2017. одржано је 13 сједница 1. и 2. сазива Уређивачког одбора. С обзиром на то да се обим посла из дана у дан повећавао, као испомоћ, именовани су и редактори за насеља, техничке науке и остале области.

Извршни одбор Уређивачког одбора је оперативно тијело које брине о континуитету рада на *ЕПС* – прати извршавање одлука Уређивачког одбора, рјешава организационе проблеме, утврђује динамику завршавања пристиглих текстова, прикупља нове текстове и илустративни материјал, те обавља и друге послове које му повјери Уређивачки одбор. Од марта 2014. до септембра 2017. године одржано је 29 сједница Извршног одбора.

Централна редакција и Уређивачки одбор *ЕПС* усвојили су и један број конкретних рјешења заступљених у *ЕПС*, које је неопходно краће образложити:

– Императив тачности података и чињеничне поузданости одредио је донекле специфично навођење резултата пописа становништва у Босни и Херцеговини, спроведеног 2013. године. Због неусаглашене методологије обраде пописног материјала, резултати пописа објављени су тек крајем 2016. године. У *ЕРС* наведени су подаци које је објавио Завод за статистику Републике Српске. Међутим, најчешће због специфичне методологије спровођења пописа, као и непоклапања пописних кругова са границама појединих насеља (села), подаци наведени у попису становништва у неколико случајева битно су се разликовали од реалног стања на терену. У таквим случајевима у *ЕРС* су навођена оба податка;

– Изузетно, у одредницама (у првом тому) за које Завод за статистику Републике Српске није надлежан да објављује резултате пописа, наведени су пописни подаци Агенције за статистику Босне и Херцеговине (у одредници *Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине*) и Федералног завода за статистику (нпр. у одредници *Босанско Грахово* и оним сеоским насељима чији је један дио, последице ентитетског разграничења, припао Федерацији Босне и Херцеговине);

– *ЕРС* одражава укупност збивања на простору Републике Српске. У одговарајућој мјери представљена је културно-историјска баштина свих њених народа и националних мањина, уз разумљиву превагу садржаја из културе, традиције и историје српског народа. Не само актуелни државно-правни статус Републике Српске већ и историјско наслеђе захтијевали су озбиљну и потпуну одредницу *Босна и Херцеговина*. С друге стране, то наслеђе определијелило је Уређивачки одбор да прихвати да у *ЕРС* буду заступљени текстови о неким насељима која су последице Дејтонског мировног споразума припала Федерацији Босне и Херцеговине, као и одреднице о неколико репрезентативних споменика српске културе који се налазе у ентитету Федерација Босне и Херцеговине;

– Неријетко су у текстовима навођени различити подаци о истим институцијама, појавама или личностима (нпр.: година почетка рада неке школе, дома здравља или изградње вјерског објекта, датум или мјесто рођења или смрти појединих личности, кретање у служби, површина сеоског атара, породице које су у тренутку писања одреднице живјеле у селу, вријеме електрификације насеља, убикације насеља из старих историјских извора и њихово довођење у везу са савременим насељима...). У таквим случајевима, настојало се да се у *ЕРС* уврсте поузданији подаци;

– Посебан проблем представљају непоуздани подаци у вези са бројем погинулих у ратовима током XX вијека. На примјер, често није било могуће доћи до прецизних и вјеродостојних података о цивилним жртвама, као ни о погинулим припадницима Југословенске војске у отаџбини или војних формација Независне Државе Хрватске у Другом свјетском рату. Подаци о броју погинулих током рата 1992–1995. такође су непоуздани, као и однос погинулих цивила и војника. Жртву рата, за коју је било наведено мјесто смрти, некада је било веома тешко повезати са мјестом њеног рођења. Подаци о жртвама ратова наведени у *ЕРС* преузети су од појединих званичних институција, а не од невладиних организација;

– У научностручном погледу, уз све одреднице наведена је најважнија литература, а често и извор(и);

– Осим штампаног, планирано је и електронско издање *ЕРС*.

III. ЗАВРШЕТАК РАДА НА ПРВОМ ТОМУ *ЕРС*

С обзиром на укупан број одредница и фотографија, Уређивачки одбор је 2010. године одлучио да се штампа том по том и да први том обухвати слова од А до Д. Разлог доношења такве одлуке је био што се под словима Г и Д (нпр. Горњи Подградци, Доњи Подградци...) налази највише одредница о насељеним мјестима (448). Према одлуци о техничком уређењу *Енциклопедије*, један том не треба да садржи више од 750 до 800 страница.

Након обраде текстова одредница (А–Д) констатовано је да је то довољно материјала за два тома, те је Уређивачки одбор донио одлуку да први том садржи слова А и Б.

На 783 странице првог тома обрађене су 1.303 одреднице и 271 подредница са 372 фотографије и 32 карте. За писање одредница првог тома ангажовано је 266 сарадника.

Преглед броја одредница и процентуална заступљеност у Азбучнику *Енциклопедије Републике Српске* (А–Б), по стручним редакцијама и подредкацијама, дата је у наредној табели:

Ред. број	Назив стручне редакције	Број одредница	Учешће у %
1.	Стручна редакција за управу и локалну самоуправу	2	0,15%
2.	Стручна редакција за здравство и социјално осигурање	47	3,61%
3.	Стручна редакција за електротехнику, машинство, електропривреду и индустрију	22	1,69%
4.	Стручна редакција за грађевинарство, геологију и рударство	10	0,77%
5.	Стручна редакција за економију	9	0,69%
6.	Стручна редакција за домаће и међународно право, правне организације и институције	20	1,53%
7.	Стручна редакција за историју	249	19,11%
8.	Стручна редакција за пољопривреду, шумарство и водопривреду	19	1,46%
9.	Стручна редакција за језик – лингвистику	14	1,07%
10.	Стручна редакција за књижевност	47	3,61%
11.	Стручна редакција за високо образовање	133	10,21%
12.	Стручна редакција за средње образовање	1	0,08%
13.	Стручна редакција за предшколско и основношколско образовање (одреднице припојене насељеним мјестима)	0	0,00%
14.	Стручна редакција за културу и умјетност	56	4,30%
15.	Стручна редакција за друштвене науке	54	4,14%
16.	Стручна редакција за демографију и статистику	2	0,15%
17.	Стручна редакција за јавне медије (радио, ТВ, штампа)	7	0,54%
18.	Стручна редакција за природно-математичке науке	19	1,46%

19.	Стручна редакција за географију	26	2,00%
20.	Стручна редакција за саобраћај, везе и информатику	4	0,31%
21.	Стручна редакција за органе власти	3	0,23%
22.	Стручна редакција за правосуђе – у ширем смислу	13	1,00%
23.	Стручна редакција за спорт	75	5,76%
24.	Стручна редакција за цркве и религију	54	4,14%
25.	Стручна редакција за дијаспору – кадрови, организације, ресурси	8	0,61%
26.	Стручна редакција за Војску Републике Српске	65	4,99%
27.	Стручна редакција за етнологију	1	0,08%
28.	Стручна редакција за насељена мјеста	343	26,32%
	Укупно	1.303	100,00%

Подаци наведени у табели показују да је највише одредница о насељеним мјестима – 343 (26,32%), затим историјских текстова, са 249 одредница (19,11%), а потом слиједе текстови из области високог образовања – 133 одреднице (10,21%), спорта – 75 одредница (5,76%), културе и умјетности – 56 одредница (4,30%), итд. Оваква процентуална заступљеност одредница по областима слична је и у другим енциклопедијским издањима са подручја бивше Југославије.

Одреднице су већином микропедијске. Макропедијског типа су одреднице сложеног карактера, којима је природат један број пододредница (нпр. одреднице *Босна и Херцеговина*, *Бања Лука*, *Балканско полуострво*, *Болнице у Републици Српској*, *Бање у Републици Српској* и др.). Те одреднице се састоје од посебно означених самосталних текстова повезаних у цјелину, а који би, сами за себе, могли представљати и посебне одреднице. Значајан број природатих одредница налази се и у одредницама о насељеним мјестима – 343 (26,3%) гдје се, као њихов саставни дио, налазе текстови о основним школама, предшколским установама, домовима здравља, библиотекама, споменицима културе, вјерским објектима и археолошким локалитетима који се налазе на подручју тог насељеног мјеста.

У првом тому одредницу имају два града – Бања Лука и Бијељина, те четири општине – Берковићи, Билећа, Братунац и Брод. Обрађена је и општина Босанско Грахово која је у саставу РС била до јула 1995, а у новембру исте године, Дејтонским мировним споразумом, припала је Федерацији БиХ, те Брчко Дистрикт.

У првом тому посебне одреднице имају сва насељена мјеста која имају статус села, општинског центра или града. Обрађена су и насељена мјеста која су према попису из 2013. или стању на терену опустјела, али која и даље имају статус посебног села у поменутих актима. У неколико случајева одступило се од овог принципа, јер су аутори одредница о насељеним мјестима сматрали да би два насеља (села) требало обрадити у оквиру једне одреднице (нпр.: Горња и Доња Јошавка обрађене су у склопу јединствене одреднице *Јошавка*). У тим случајевима уведене су посебне упутнице (укупно пет), помоћу којих читалац може лако да пронађе одговарајући текст.

У овом тому *Енциклопедије* енциклопедијски су обрађени и они процеси, догађаји и личности (свих националности) који су битно утицали на збивања на простору Републике Српске. Обрађено је 689 личности, а 70 их је и са фотографијама. Посебне одреднице имају председници Републике Српске, епархијски намјесници, генерали Југословенске народне армије и Војске Републике Српске, команданти већих војних формација Војске Републике Српске, народни хероји, академици, доктори наука, професори универзитета изван Републике Српске који су најмање четири године предавали на универзитетима у Републици Српској, истакнути писци, глумци, сликари, носиоци олимпијских медаља или спортских признања остварених на међународним такмичењима, носиоци значајних културних признања.

Значајна пажња посвећена је историјским и савременим процесима на простору Босне и Херцеговине, као и сусједних земаља. Овај приступ сам је по себи разумљив, јер се често ради о процесима и догађајима који су важни за историју Републике Српске, а изворно се нису одвијали на њеном простору или о појединим личностима које на том простору нису рођене. Та дешавања обрађена су кроз 249 (19,1%) одредница Стручне редакције за историју, друге редакције по броју одредница у овом тому. У оквиру Стручне редакције за Војску РС (генерали Југословенске народне армије и Војске Републике Српске, команданти већих војних формација Војске Републике Српске, народни хероји), обрађене су 64 одреднице (4,9%).

Поред тога, у виду посебних одредница, представљена су географска обиљежја Републике Српске – ријеке, језера, планине, области (26 одредница, тј. 2%).

Први том *Енциклопедије Републике Српске* илустрован је са 372 фотографије (илустрације): личности, градова и других насељених мјеста, природних љепота, споменика културно-историјског и природног наслеђа и других историјских догађања, фотографије репродукција дјела истакнутих умјетника, шематских приказа и друго.

За први том *ЕРС* урађене су и 32 карте: седам карата уз градове и општине (градови Бања Лука и Бијељина, општине: Берковићи, Билећа, Братунац, Брод, те Дистрикт Брчко), те 20 карата уз одредницу *Босна и Херцеговина*. Урађене карте су: Типови климе у БиХ; Просјечне годишње температуре ваздуха у периоду 1961–1990. у БиХ; Просјечне годишње количине падавина у периоду 1961–1990. у БиХ; Вегетациона карта БиХ; Демографска карта – попис 1921. године; Демографска карта – попис 1961. године; Демографска карта – попис 1991. године; СФРЈ; Дејтонска БиХ; Аграрна подручја у БиХ; Шумска подручја у БиХ; Босна и Херцеговина – античко доба; Босна и Херцеговина – средњи вијек; Босански пашалук 1593. године; Босна и Херцеговина под Аустроугарском монархијом; Подјела БиХ у Краљевини СХС 1922. године; Подјела БиХ у Краљевини Југославији 1931. године; Подјела БиХ у Краљевини Југославији 1939. године; Подручја злочина НДХ у БиХ. Пет карата прати текстове одредница: *Административно-територијална јединица; Археолошка налазишта у РС; Балканско полуострво; Аутопутеви Републике Српске; Бање у Републици Српској*.

Објављене су посебне одреднице о значајним споменицима културе, средњим школама, самосталним високошколским установама и универзитетима, важнијим републичким институцијама, привредним гранама, спортским савезима,

манастирима/самостанима, као и неким општим процесима који су утицали на историју Републике Српске.

У првом тому обрађено је 149 православних, муслиманских, католичких и јеврејских вјерских објеката.

Уређивачки одбор, на приједлог Стручне редакције за ликовно и графичко уређење *ЕРС* и Централне редакције, донио је одлуке о коначном изгледу корица и форзеча. У форзеч су унесени наши културни и историјски елементи – змијањски вез, повеља Кулина бана, Филип Вишњић и друго.

Све поменуте активности на изради првог тома *Енциклопедије Републике Српске* завршене су до краја августа 2017. године. Коначан прелом текста првог тома *Енциклопедије Републике Српске* предат је у штампу 1. септембра 2017, а изашао из штампе 1. октобра 2017. године.

* * *

Енциклопедија Републике Српске пројектована је тако да у њој чињенице доминирају над вриједносним судовима, слободним коментарима и интерпретацијама. Ослобођена предрасуда и идеологија, *ЕРС* треба да обухвати систематизована знања из разноврсних научних дисциплина, која немају само информативни карактер, те да пружи преглед најзначајнијих тематских појмова, насељених мјеста, установа, догађаја, биографија истакнутих научника, културних посленика, умјетника, историјских и других личности.

Објављивање првог тома *Енциклопедије Републике Српске* омогућиће јавности да у доброј намјери укаже на њене вриједности и њене евентуалне мањкавости, које ће Редакција настојати да отклони у наредним томовима. Досад стечено искуство и створене основе за рад, који ће се у будућности додатно усавршавати, претпоставка су за још квалитетнију израду наредних томова и завршетак комплетног пројекта.

Значајну помоћ у изради *ЕРС* пружили су Матица српска из Новог Сада, Српска академија наука и уметности, Влада РС са надлежним министарствима, те други републички органи и јавне институције Републике Српске.

- **Усвојено на Другој сједници Предсједништва АНУРС-а, одржаној 18.октобра 2017. године;**
- **Усвојено на 1. сједници 3. Сазива Уређивачког одбора Енциклопедије Републике Српске, одржаној 18. октобра 2017. године**